

Koga voliti?

Država je v hudi godlji. Svetovni kapital s pomočjo domačih kvizlingov počasi, a trdo in uspešno zateguje pasove prebivalstvu, ki, nič hudega sluteč, naseda lepim obrazom, maskam, ki skrivajo pohlep, oblastništvo, hlapčevstvo in neumnost, naseda lepim besedam, za katerimi se skriva zaničevanje in podcenjevanje volivcev, stiskom rok in pokončni drži govorcev, ki v rokavih skrivajo nože, pokonci pa jih držijo obljube in grožnje mogotcev, tistih, ki netijo po svetu vojne in sejejo sovraštvo zgolj zavoljo sle po oblasti in ničevem, puhlem, praznem udobju, ki ga daje denar.

Kdo naj vodi državo? Kdo od teh, ki nam ponujajo varnost, dovolj sredstev za preživetje, nov zagon gospodarstva, ohranitev slovenske kulture, prijazno birokracijo in zeleno Slovenijo, je dovolj predan ljudem, da bo skrbel za vse, ki jih je zdajšnja 'demokratska' država ponižala, osiromašila, oslepila in ohromila? Kdo je dovolj pošten, da ne bo najprej polnil lastnih žepov in žepov svojih prijateljev, kdo je dovolj odločen, da bo tistim, ki izčrpavajo prebivalstvo, nadel uzde, ki bo pravilno ocenil položaj Slovenije v Evropi in na pogorišču zdajšnje mlahave, domišljave, odtujene, maščevalne, hlapčevske politike začel graditi temelje poštene družbe med seboj solidarnih ljudi?

Pa sem se lotila reševanja te uganke z druge strani. Česa ne maram v politiki? Politika je znanost medsebojnega usklajevanja interesov različnih skupin, ki se je še ni naučila postsocialistična politična elita. Ne maram ošabne, vase zagledane arogance v državnem Olimpu, ko ljudje, ki smo jih tja izvolili, niso pripravljeni prisluhniti potrebam, pričakovanjem in predlogom prebivalstva. Ne maram božjih izbrancev, ki zaničujejo vse, kar ni zraslo na njihovem zelniku. Ne maram tekanja od enega oblastnika do drugega zaradi lastnih koristi. Sovražim zlorabo človeških stisk za nabiranje političnih točk. Ne cenim ljudi, ki ne znajo drugega kot izpodbijati predloge tistih, ki 'niso naši'. Ne zaupam vojnim dobičkarjem. Kdor jemlje ljudem v najhujši stiski, ne bo nikoli znal voditi naroda, lahko ga bo le ustrahoval in podjarmil, a ure mu bodo štete tako kot vsem Gadafijem tega sveta. Ali lahko kaj izbiram med temi, ki se nam ponujajo na sceni?

Ko sem šla, obupana nad zdajšnjo politično srenjo, podpisat poziv za vključitev v volilno bitko novemu obrazu na politični sceni, ste me privrženci te in one 'socialne demokracije' kritizirali, mi grozili, se zgražali nad menoj, da pri tem zvestih članov stranke, ki naj bi zastopali interese starejših, sploh ne omenjam. Naj povem, kaj me je prepričalo, da sem ravnala prav: znašla sem se v družbi ljudi, kjer lahko vsak izmed njih brez sramu in strahu pokaže svoje življenjske dosežke, s katerimi je koristil slovenskemu narodu. Znašla sem se v družbi ljudi, ki se čutijo dolžni pomagati svojim sodržavljanom, ki predstavljajo vrh slovenske modrosti. Naši otroci in vnuki, rojeni v izobilju, jih ne poznajo več. Mi pa jih dobro poznamo, vemo, kaj so naredili za razcvet slovenske države, in vemo, da smo danes v stiski tudi zato, ker jih je naša nadebudna klerikalno - komunistična mladina odrinila od oblasti zgolj zato, da je lahko oplenila naše skupno premoženje. Komu naj torej zaupamo?

Mateja Kožuh Novak

Za tople pogovore v hladnih dneh.

Telekom Slovenije, d. o. o., 15416 Ljubljana | FUTURA DOB

**Samsung
E1170i**

24 €

Moj Mobi s SIM-kartico

**LG
A250 Hornet**

59 €

Moj Mobi s SIM-kartico

**Alcatel
OT-891 Soul**

99 €

Moj Mobi s SIM-kartico

Moj Mobi. Moj svet.

WWW.MOBITEL.SI

Bonus velja za Mobipakete Samsung E1170i, LG A250 Hornet in Alcatel OT-891 Soul (bonus je v obliki prednaloženega dobroimetja na Mobiračunu). Ponudba velja do odprodaje zalog. Cene vključujejo DDV. Slike so simbolične. Družba Telekom Slovenije si pridržuje pravico do spremembe cen in pogojev. Več na www.mobitel.si.

mobi

Siromašenje siromašnih

Te dni veliko govorimo o spremenjenem izračunavanju varstvenega dodatka, pa o tem, da bodo morali dediči premoženja prejemnikov varstvenega dodatka morali vrniti ta sredstva iz dediščine, če ne bodo sami socialno ogroženi.

Kar nekaj klicev dobimo vsak dan na ZDUS. Ljudje so razburjeni, ker menijo, da jim hoče država vzeti stanovanja in hiše, ki so si jih odtrgali dobesedno od ust. Pa vendar zakon prinaša kar nekaj dobrih rešitev, ki ste jih zahtevali na vseh naših srečanjih. Govorili ste mi, da dobivajo socialno pomoč ljudje, ki je ne potrebujejo, da bogati, ki niso nikoli delali, dobivajo državno pokojnino, da mladi na veliko izkoriščajo subvencije za vrtce, saj je dejstvo, da država ne zna oceniti njihovega premoženja. Novi zakon pa zdaj vse to ureja. Državnih pokojnin ne bo več, bodo lahko pa socialno ogroženi, ki so bili doslej upravičeni do državne pokojnine, dobili precej več, celo do 450 evrov na mesec. Veliko je govorjenja, da so to ljudje, ki niso nikoli delali, zdaj pa jih država nagrajuje za to. To pa so predvsem ljudje, ki s 183 evrov ne morejo preživeti. Kdor trdi, da lahko preživijo, naj kar sam poizkusi vsaj en mesec. Njihovo življenje in odvisnost od milosti drugih, je sramota za slovensko državo. Upam, da ne bom nikoli več slišala nobene ženske, da neupravičeno dobivajo socialno pomoč gospodinje, ki nikoli niso bile zaposlene in torej niso nikoli delale. Ali imajo vse ženske, ki delajo, doma služkinjo in se lahko ob prihodu domov uležejo in čakajo, da jih nekdo postreže? Gospodinsko delo je trdo delo, to vemo vse ženske, predvsem pa ni cenjeno (tudi pri nas, ženskah, ne). Družine, kjer mati ostane doma, se zavestno odrečejo višjemu dohodku. To, da jim država prizna določen dohodek, je civilizacijski dosežek in škoda je, da se mu, upam pa, da le začasno, odrekamo. Ker bodo po novem zakonu ugotavljali upravičenost do socialne pomoči po dohodku na družinskega člana in ne več po dohodku posameznika, lahko pomirim vse tiste, ki jih je tako zelo jezilo, da so žene direktorjev in obrtnikov, 'ki niso nikoli delale', dobivale državno pokojnino. Marsikatero od njih bo zakon znova potisnil v ponižujoč položaj, da bodo spet morale prositi moža za vsak evro.

Zakon prinaša olajšanje tudi invalidsko upokojenim, saj bodo lahko poslej dobili polno socialno pomoč do zneska 450 evrov, česar po starem zakonu niso mogli.

Najbolj pa je nas, starejše, strah novega določila zakona, da bodo morali potomci vračati varstveni dodatek iz dediščine. Da ima 80 odstotkov starejših svoje bivalne enote tudi v lasti, je bogastvo slovenske družbe. Ti, ki nam vladajo, seveda ne mislijo tako. Držati revne ljudi v revščini je gibalno tržnega gospodarstva, grožnja revščine je Damoklejev meč nad glavami srednjega razreda, ki gara in se odpoveduje pravicam, da ne bi pristal na socialnem dnu. A novi zakon revnih ne bo naredil še bolj revne. V zakonu o dedovanju je

določilo, da se lahko država odpove vračilu varstvenega dodatka, če so dediči socialno ogroženi. Kako pa priti do tega, bodo naši strokovnjaki temeljito preštudirali in pomagali vsakomur, ki mu bo država neupravičeno odrekala to pravico. A do vseh, ki socialne pomoči ne dobijo, prispevajo pa denar za socialne pomoči, je pravično, da tisti, ki premoženje mobilizira, podeduje, socialno pomoč, ki jo je dobil prvotni lastnik premoženja, pa vrne, če seveda sam ni socialno ogrožen. Lastniška bivalna enota, ki gre posamezniku ali paru, se do velikosti povprečnega stanovanja za posameznika ali družino ne šteje v premoženje. Če pa človek živi sam na 80 kv. metrih stanovanjske površine, povprečno stanovanje za enega človeka pa po zakonu meri 45 kv. metrov, bo center za socialno delo 35 kv. metrov štel za premoženje, od katerega bo treba po lastnikovi smrti vrniti socialno pomoč, ki jo je dobival v času življenja. Vsem dedičem, ki imajo dovolj velik dohodek, da staršem z nizkimi pokojninami lahko pokrijejo razliko do 450 evrov, priporočam, da to storijo, če hočejo dobiti dediščino neobremenjeno. Vsem starejšim pa, ki jih je strah, kaj bodo rekli otroci, če bo lastnino obremenjena s hipoteko, pa priporočam, naj se varstvenemu dodatku ne odpovedo, saj so si premoženje prigarali sami. Še enkrat poudarjam, da bomo vsi, ki se bojujemo za pravice starejših, naredili vse, da država socialno ogroženim ne bo jemala dediščine. Problem zakona ni v tem, da bodo morali dediči vračati dobljeno socialno pomoč, če bodo seveda sposobni vračati. Problem je v tem, da je meja za pridobitev socialne pomoči 450 evrov, kar pa že nekaj let za človeka, ki živi sam, ne zadošča za preživetje. In kaj bo naredil tisti, ki dobiva 451 evrov in do pomoči ni upravičen? Problem je tudi v tem, da so naši vrli politiki in lastniki kapitala tako ponižali mnoge ljudi s polno delovno dobo, da praktično ni več razlike med pokojnino in socialno pomočjo. To pa je problem, ki zahteva vključitev prav vsakega starejšega v aktivno državljanstvo, poleg tega pa tudi dobro sodelovanje (in ne demoniziranje) s sindikati, saj smo na isti strani, in le skupaj bomo dosegli, da bodo tisti, ki nam vladajo, začeli spoštovani sočloveka!

Mateja Kožuh Novak

Telefonsko svetovanje

Sporočamo, da na telefonske klice o varstvenem dodatku že odgovarja naša strokovnjakinja, prostovoljka Branka Kastelic, univ. dipl. iur. Pokličete jo lahko na telefonsko številko: 051/424 516 ves teden, in sicer med 8. in 9. uro ter med 15. do 16. uro.

info.zdus

Iz zakona o volitvah v DZ

X.a Ugotavljanje izida volitev

90. člen

Število mandатов, ki jih dobi posamezna lista, se ugotovi s količnikom, ki se izračuna tako, da se skupno število glasov, oddanih za vse liste kandidatov v volilni enoti, deli s številom poslancev, ki se volijo v volilni enoti, povečanim za ena, kar se zaokroži na celo število navzgor. S tem količnikom se deli število glasov za listo. Listi pripada toliko mandатов, kolikokrat je količnik vsebovan v številu glasov za listo.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, lista, ki ne izpolnjuje pogoja iz tretjega odstavka 92. člena tega zakona, mandata ne pridobi.

91. člen

Z liste kandidatov je izvoljenih toliko kandidatov, kolikor mandатов je dobila lista.

Z liste kandidatov so izvoljeni kandidati po vrstnem redu dobljenega deleža glasov v skupnem številu glasov v volilnem okraju oziroma v skupnem številu glasov v dveh volilnih okrajih.

Če sta dva kandidata dobila enak delež glasov, o izvolitvi med njima odloča žreb.

92. člen

Mandati, ki niso bili razdeljeni v volilnih enotah, se razdelijo na ravni države tako, da se listam oziroma istoimenskim listam dodeli toliko mandатов, kolikor znaša razlika med številom mandатов, ki bi jim pripadli na podlagi seštevka glasov na ravni države, in številom mandатов, ki so jih dobile v volilnih enotah.

Za razdelitev teh mandатов se najprej ugotovi, koliko od vseh 88 mandатов bi pripadlo listam oziroma istoimenskim listam sorazmerno številu glasov, ki so jih dobile v vseh volilnih enotah. To se ugotovi na podlagi zaporedja najvišjih količnikov, ki se izračunajo tako, da se

seštevki glasov, ki so jih dobile liste oziroma istoimenske liste v vseh volilnih enotah, delijo z vsemi števili od 1 do 88 (d'Hondtov sistem). Tiste liste oziroma istoimenske liste, ki na območju države niso dobile najmanj 4% od skupnega števila glasov, se pri delitvi mandатов ne upoštevajo.

Mandati iz prvega odstavka tega člena se dodelijo listam oziroma istoimenskim listam po vrstnem redu najvišjih količnikov iz prejšnjega odstavka, pri čemer se višji količniki štejejo kot mandati, ki jih je lista oziroma istoimenska lista prejela na podlagi 90. člena tega zakona. Če bi kateri od list oziroma istoimenskih list pri delitvi mandатов v skladu s prvim odstavkom tega člena pripadlo manj mandатов, kakor jih je dobila pri delitvi na ravni volilne enote, se pri ugotavljanju, koliko mandатов bi pripadlo listam oziroma istoimenskim listam na podlagi seštevka glasov na ravni države, upošteva zmanjšano skupno število mandатов, ki jih je treba še razdeliti na ravni države.

93. člen

Mandati, ki jih dobijo istoimenske liste pri delitvi na državni ravni, se dodelijo listam v volilnih enotah, ki imajo največje ostanke glasov v razmerju do količnika v volilni enoti iz 90. člena tega zakona. Če so v volilni enoti že razdeljeni vsi mandati, se mandat dodeli listi v volilni enoti, v kateri ima lista naslednji največji ostanek glasov v razmerju do količnika v volilni enoti. Z liste kandidatov so izvoljeni kandidati v skladu z 91. členom tega zakona.

94. člen

Izid volitev v volilni enoti ugotovi volilna komisija volilne enote. O tem in o svojem delu sestavi zapisnik, ki ga podpišejo predsednik in člani komisije. Zapisnik in drug volilni material pošlje državni volilni komisiji. Izid volitev na državni ravni ugotovi državna volilna komisija. O tem sestavi zapisnik, ki ga podpišejo predsednik in člani komisije.

Uradno prečiščeno besedilo (ZVDZ-UPB1)

Aktivno državljanstvo

Predčasne volitve so upočasnile naša prizadevanja za stalen stik s poslanci državnega zbora. Morda je tako prav, saj je projekt tako zahteven, da moramo dobro premisliti vsak korak. Ekspertne skupine po pokrajinah so ustanovljene, prav tako tudi v Ljubljani. Ponekod so dokaj aktivne, drugje spet čakajo na pobudo vodstva. Sestali smo se s predsedniki ekspertnih skupin in se dogovorili, da bomo po pokrajinah skušali pripraviti sestanke z izbranimi kandidati po možnosti z vseh volilnih list, za katere menimo, da bomo lahko v prihodnje sodelovali. Čakamo na objavo volilnih list, v tem času pa na ZDUS pripravljamo predlog naših stališč, ki naj bi jih udeleženci sestankov posredovali kandidatom za poslance.

Z vodjem projekta Mreža sva se v oktobru in novembru sestala s predsedniki društev Dolenjske in Bele krajine ter severne Primorske. Kar veliko smo si imeli povedati. Razčlenili smo položaj društev in zveze, se veliko pogovarjali o tem, kaj je politično modro in kaj ni, vedno znova pa razpravljamo tudi o tem, zakaj ne moremo sodelovati z DeSUS. Pogovorili smo se o izobraževanjih funkcionarjev v prihodnje in o zahtevah zakona o prostovoljstvu. Iz vseh pogovorov, ki smo jih imeli, lahko povzamemo, da bomo vztrajali v politično neopredeljeni držbi in da si bomo na vseh treh ravneh prizadevali, da bodo zaživel redni tedenski stiki z novimi poslanci.

Začenja se vsakoletno izobraževanje blagajničark in računovodskih delavcev društev. V oktobrski številki ZDUS plusa je bil objavljen razpis, na katerega so se odzvala številna društva.

Anton Donko

Izobraževanja v DU

Kot smo objavili v oktobrski številki ZDUS plusa, bo ZDUS v sodelovanju s PZDU za funkcionarje DU pripravil enodnevna izobraževanja o novostih v finančno-računovodskem poslovanju in o temeljnih pravnih podlagah organiziranja in vodenja DU.

Izobraževanje o novostih v finančno-računovodskem poslovanju za blagajnike, računovodje in druge funkcionarje v DU in PZDU bodo: 23. novembra v Velenju in 30. novembra 2011 v Murski Soboti, 7. decembra v Novem mestu in 14. decembra 2011 v Izoli.

Izobraževanja o temeljnih pravnih podlagah organiziranja in vodenja

DU za predsednike, tajnike in druge funkcionarje DU in PZDU bodo: 24. novembra na Ptuj, 28. novembra 2011 v Mariboru, 8. decembra v Celju, 12. decembra v Krškem in 19. decembra 2011 v Murski Soboti,

Izobraževanja o novostih v finančno-računovodskem poslovanju in osnovnih pravnih podlagah organiziranja in vodenja DU se bodo po pokrajinah zvrstila še v mesecu januarju in februarju 2012. Kraje, datum in čas pa bomo objavili v decembrski številki ZDUS plusa.

Božena Kos, strokovna sodelavka ZDUS in vodja izobraževanj

PRIJAVNICA ZA UDELEŽBO NA SEMINARJIH

Ime in priimek: _____

Društvo upokojencev: _____ PZDU: _____

Prijavljam se na seminar/je (ustrezno obkrožite).

Novosti v finančnem poslovanju DU **Izhodišča za poslovanje DU** **Za načrtovalce in pripraviljalce izletov**

Kraj in datum: _____ Podpis: _____

Prijave pošljite na svoje PZDU, ki vas bodo obvestile o datumu izobraževanj, DU iz Osrednje slovenske PZDU (ljubljske) ter aktivni in klubi pa pošljite prijave neposredno na ZDUS, Kebetova 9, 1000 Ljubljana. Za dodatne informacije pokličite na tel. št.: 051/435 299.

Vzajemnost je vaša!

PRIDOBIVAJTE NOVE NAROČNIKE

Čakajo vas lepe nagrade:

- za dva nova naročnika – brezplačna polletna naročnina na Vzajemnost;
- za tri nove naročnike – vrednostni boni Mercator za 15 evrov;
- za vsakega nadaljnega novega naročnika – še po 5 evrov (za štiri naročnike 20 evrov itd).

Vzajemnost je tudi lepo darilo!

Iz programov strank

SDS Janeza Janše – Program 10 + 100

- Prenova pokojninske reforme – dolgoročna finančna vzdržnost in primerne pokojnine - večja povezanost med vplačanimi prispevki, večstebni sistem.
- Uveljavitev sistema dolgotrajne oskrbe.

Program Liste Zorana Jankovića Pozitivna Slovenija

- Pokojninska in zdravstvena reforma kot pogoj za zagotavljanje socialne varnosti in solidarnosti.
- Gradnja domov za starejše občane in oskrbovanih stanovanj v regijah, kjer primanjkuje objektov za brezskrbno starost.

Program Liste Gregorja Viranta

- Pokojninski sistem bo v večji meri temeljil na individualizaciji zavarovanj in krepitvi kapitalsko kritega trga (drugi in tretji steber), pravica do pokojnine bo temeljila na delovni dobi in ne na starosti, saj je ta pogoj lahko diskriminatoren.
- Prostovoljno podaljšanje delovne dobe bo nagrajeno tako za delodajalca kot zaposlenega. Zdajšnji pokojninski sistem je treba naprej narediti transparentnega in razumljivega in ga očistiti stvari, ki vanj ne sodijo.

Program SD Boruta Pahorja

- Sprejem novega zakona o dolgotrajni negi in oskrbi.
- Zagotovili bodo kakovostne in dostopne storitve starejšim na domu.
- Pokojninska reforma za vse generacije.
- Vnovič bodo pri upokojevanju proučili sistem bonusov in malusov, gradili sistem predvsem na trajnih bonusih ter ocenili finančne učinke prehodnih malusov.
- Zagotovili bodo nove vire za vzdržnost pokojninske blagajne, in to s plačevanjem prispevkov od vseh prejemkov in s prepovedjo možnosti odloga njihovega plačevanja.

Program SLS Radovana Žerjava

- Zagotavljanje ustrezne pokojnine vsem zavarovancem in državljanom ter vzdržnost pokojninskega sistema.
- Razvoj medgeneracijskega sožitja: nastanek medgeneracijskih centrov, skrb za ostarele v domačem okolju, vključevanje starejših v družbo.
- Sprejem zakona o dolgotrajni oskrbi.

Program DeSUS Karla Erjavca

- Upokojitev ob izpolnitvi enega pogoja: ali 40 let pokojninske dobe ali 65 let.
- Odprava drugega stebra pokojninskega zavarovanja, sredstva

pa se vnovič vplačujejo v ZPIZ; sredstva KAD sodijo v pokojninsko blagajno.

- Nameniti večjo skrb sistemu institucionalnega varstva, pomoči pri oskrbi na domu, socialnim servisom, storitvam pomoči v drugi družini, gradnji varovanih stanovanj in domov za starejše.

Program NSi Ljudmile Novak

- Socialna politika: preveriti vse socialne transferje, iz pokojninskega sistema izločiti vse, kar ni sad plačevanja prispevkov, nasprotovanje znižanju pokojnin, ki temeljijo na plačanih prispevkih, vezava socialnih podpor na premoženje.
- Dolgotrajna oskrba in osebna asistenca – sprejem zakona o dolgotrajni oskrbi.
- S povečanjem števila delovnih mest izboljšati razmerje med zavarovanci in upokojenci.
- Primerna raven najnižjih pokojnin - podpora solidarnosti med generacijami in med upokojenci.

Program LDS Katarine Kresal - Koncept enostavne države

- Uveljavitev sistema dolgotrajne oskrbe za starejše.
- Pokojninski sistem: spodbujanje daljše delovne aktivnosti.
- Sprožitve procesa novega medgeneracijskega dogovora, ki bo poglobil solidarnost in odgovornost vseh generacij.

Program ZARES Gregorja Golobiča

- Dohodninska razbremenitev srednjega razreda in večja obdavčitev najbogatejših.
- Zagotoviti, da je pri izplačilu plač obvezno plačilo prispevkov (odlog ali obročno odplačilo za pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje je treba prepovedati).

Demokratična stranka dela Franca Žnidaršiča

- Sprejeti je treba pokojninsko reformo in ohranjati realno vrednost pokojnin.
- Delo mora biti dostopno in vrednota, ki bo zagotavljala več kot le eksistenco. Država ne sme biti pogoltna upravna struktura, ampak načrtovalec vlaganj v razvoj in zaposlovanje.
- Izobraževanje, predvsem visokošolsko, predvsem za poklice, ki izkazujejo dodatno vrednost, moramo omogočiti z nadomestili stroškov in drugimi materialnimi spodbudami.
- Socialna skrb in varnost, bosta doseženi samo ob močni gospodarski in ekonomski prepletenosti, katere vzpostavlja država kot dejavnik in ne opazovalec.

Povzetek pripravila B. Kastelic

Jaz zate,
ti zame.

Nezgodno zavarovanje

vzajemna
nezgode

Zavarovanje za primer nezgodne smrti in trajne invalidnosti z vključenimi dodatnimi kritiji za večjo varnost starejših.

Zavarovanje lahko sklenejo osebe do 85. leta starosti, trajanje zavarovanja in izplačilo zavarovalnine pa s starostjo ni omejeno.

Nesreča nikoli ne počiva.

Sklenite **nezgodno zavarovanje za starejše** in si zagotovite večjo finančno varnost.

Izkoristite ugodnost in se zavarujte skupaj z vašim zakoncem oz. partnerjem, saj ste tako lahko deležni ugodnejše premije.

VZAJEMNA

Jaz zate, ti zame.

Skleni zavarovanje

www.vzajemna.si

MODRAŠTEVILKA
080 20 60

Odgovorno predpisovanje zdravil

Ministrstvo za zdravje in zavod za zdravstveno zavarovanje (v nadaljevanju ZZS) sta v sodelovanju z medicinskimi in farmacevtskimi strokovnjaki v začetku minulega meseca v Ljubljani pripravila strokovni posvet za zdravnike splošne in družinske medicine o odgovornem predpisovanju zdravil.

Namen posveta je bil predstaviti podatke o kakovosti predpisovanja zdravil, ki jih zbira ZZS, opozoriti na vse večji problem zdravljenja z več različnimi zdravili in poiskati ustrezne rešitve za čim bolj odgovorno predpisovanje zdravil.

Več zdravil hkrati nujno ne pomeni več zdravja bolnika.

»Zdravljenje z več različnimi zdravili hkrati ne pomeni vedno tudi bolj učinkovitega zdravljenja bolnika, zagotovo pa pomeni manjšo varnost za bolnika z avtolezijske možnosti zdravstvenih zapletov zaradi stranskih učinkov zdravil ali njihovih interakcij«, je v uvodnem nagovoru poudaril minister za zdravje v odstopu Dorijan Marušič. V nadaljevanju je dejal, da si prizadeva zagotoviti prebivalcem Slovenije čim boljše dostopnost do kakovostnih, varnih in učinkovitih zdravil, hkrati pa zagotoviti čim večjo varnost

bolnikov pri jemanju zdravil. Opozoril je, da je jemanje več kot 5 zdravil hkrati povezano z večjo obolevnostjo starejše populacije, ki jo še posebej ogroža zaradi sprememb delovanja organizma starejšega človeka (oslabljena ledvična in jetrna funkcija). Potrebno je biti pozoren na sočasno jemanje zdravil brez recepta ter prehranskih dopolnil in o tem stalno opozarjati tako bolnike, kot njihove svojce. Družinske zdravnike je pozval, da pri izbiri zdravil skrbno pretehtajo bolnikovo celotno zdravstveno stanje in si prizadevajo za čim boljše sodelovanje bolnika pri pravilnem in doslednem jemanju zdravil

Direktor Fakin o strokovni upravičenosti jemanja zdravil.

Udeležence posveta je pozdravil tudi direktor ZZS Samo Fakin, ki je ob strokovni upravičenosti jemanja zdravil opozoril tudi na finančni aspekt optimizacije javnih stroškov zdravljenja z zdravili. Opozoril je, da v Sloveniji porabimo za zdravila kar 314 evrov na prebivalca na leto in se zavzel za odgovorno predpisovanje zdravil.

Zdravniki o preveč zdravilih hkrati. Svoje poglede je predstavil še družinski zdravnik Anton Gradišek, ki je opozoril na težave pri posredovanju informacij med izvajalci in zdravstvenimi politiki ter uporabniki njihovih storitev. Zdravnik Miran Brvar iz UKC je opozoril na klinične posledice predpisovanja več zdravil hkrati. Na razsežnost predpisovanja več zdravil hkrati je opozoril tudi zdravnik Aleš Mrhar, ki je s stališča kliničnega farmakologa predstavil priporočila za obvladovanje tega problema v Sloveniji. Rok Antolič in Alenka Premuš Marušič pa sta osvetlila problem medsebojnega vplivanja zdravil in na predpisovanje zdravil starostnikom.

Kakih 70 udeležencev strokovnega posveta razprave je oblikovalo naslednje ugotovitve, priporočila in sklepe:

Splošne ugotovitve. Poraba zdravil v Sloveniji se je v zadnjih 10 letih povečala za 58 odstotkov, na letni ravni pa v povprečju za 5,3 odstotka. Število tistih, ki prejemajo zdravila, se bistveno ne povečuje, vendar pa prejemajo vse več zdravil. Povečuje se nevarnost neželenih učinkov zdravil, medsebojnega delovanja in ne nazadnje, vse težje obvladujemo tudi stroške za zdravila.

Dobro delujoča baza zdravil. V Sloveniji imamo na voljo dobro delujočo bazo zdravil, ki jih predpisujemo na recepte. Med osmimi kazalci trije označujejo količino in vrednost (odstop od povprečne vrednosti izdanih receptov posameznega zdravnika), drugi pa o kakovosti predpisovanja zdravil na področjih, ki so pomembna s stališča javnega zdravja prebivalstva: predpisovanje antibiotikov, pomirjeval in uspaval, zdravil za zdravljenje želodčnih težav in jemanje več zdravil hkrati (prejemniki več kot 10 ali med 5 in 10 zdravilnih učinkovin). V letu 2010 je 1207 zdravnikov splošne družinske medicine predpisalo 1,6 milijona zavarovancem kar 11,4 milijona receptov v vrednosti 294,4 milijona evrov. V

SAVA
HOTELS & RESORTS

Za zdravje in dobro počutje v Terme 3000

SENIOR PROGRAM do 22.12. 2011
4 dnevni program v času od nedelje do petka!

Hotel Ajda**** **196 €** BREZ DOPLAČILA
Dodatni dan: 49 € ZA ENOPOSTELJNO SOBO!

Program vključuje:
• Polpenzion (samopostrežni zajtrk in večerja) • Neomejeno kopanje v bazenih hotela nastanitve • Neomejeno kopanje v bazenskem kompleksu Terme 3000 • Na dan odhoda možnost celodnevne kopanja v bazenih hotela nastanitve • Neomejen vstop v svet savn hotela nastanitve • Kopalni plašč v sobi • Vsak dan ob 8.00 uri jutranja telovadba (20 minut lažjih vaj v telovadnici Thermalium) • Vsak dan vodna gimnastika ob 11.00 uri v kopalnišću Termal • Vsak dan - brezplačna izposoja nordijskih palic (v pisarni animacije) • Vsak dan - brezplačna karta pohodniških poti v okolici (v pisarni animacije) • V ponedeljek in sredo - plesna glasba v Taverni hotela Ajda • V torek - plesna glasba v restavraciji hotela Termal • V ponedeljek ob 9.30 uri (dobimo se v avli hotela Termal - ogled traja cca 30 min)

Vsi ostali popusti se izključujejo.

VABLJENI V ZAKLADNICO NEPRECENLJIVIH IN BLAGODEJNIH TRENUTKOV!

Terme 3000
MORAVSKE TOPLICE

Tel.: 02 512 22 00, 512 22 80 | info@terme3000.si | www.terme3000.si

povprečju je tako zavarovanec dobil po 7 receptov, en splošni zdravnik pa je predpisal 1.347 zavarovancem 9.572 receptov v povprečni vrednosti 243.966 evrov.

Vsak bolnik 10 dni zdravljen z antibiotiki. Preveč! V zadnjih letih smo v Sloveniji pri predpisovanju antibiotikov naredili korak naprej. V letu 2010 je bilo predpisano povprečno 10,27 dnevni odmerkov antibiotikov za sistemsko zdravljenje bakterijskih okužb na prejemnika, kar pomeni, da je bil vsak bolnik 10 dni zdravljen v povprečju s povprečnim odmerkom za odraslo osebo. Med regijami so pomembne razlike. Najmanj antibiotikov so predpisali zdravniki z območij Kranj, Nova Gorica in Novo mesto, največ pa zdravniki na območju Murske Sobotice, Krškega in Ljubljane.

Preveč tudi pomirjeval. Zmanjševanje porabe pomirjeval in uspaval je potrebno predvsem zato, da bi preprečili odvisnost in neželene učinke, kot so kognitivne motnje, padci in zlomi, do česar prihaja zlasti v starosti. V letu 2010 je bilo v povprečju predpisanih 25,60 dnevni odmerkov pomirjeval in uspaval na prejemnika. Tudi v tem primeru se kažejo občutne razlike med posameznimi območji Slovenije. Najmanj teh zdravil so predpisali zdravniki na območju Ljubljane, Kranja in Novega mesta, največ pa na območju Murske Sobotice, Maribora in Kopra.

Racionalno predpisovanje zdravil za lajšanje želodčnih težav. Pomembno je tudi racionalno predpisovanje zdravil za lajšanje želodčnih težav. V letu 2010 je bilo v povprečju predpisanih 41,21 dnevni odmerkov na zavarovanca. Najmanj teh zdravil so predpisali zdravniki na območju Nove Gorice, Novega mesta in Celja, največ pa zdravniki iz Maribora, Raven na Koroškem, Murske Sobotice in Kranja.

Sočasno jemanje več kot pet zdravil. Sočasno jemanje več kot pet zdravil v Sloveniji izjemno narašča, s tem pa se povečuje tudi zdravstvena in ekonomska škoda, ki pa jo je z ustreznimi ukrepi mogoče preprečiti. Tako samo stroški hospitalizacij zaradi težav, povezanih z zdravili, ki bi jih lahko preprečili, na letni ravni dosegajo približno 25 milijonov evrov (3 do 4 odstotke vseh hospitalizacij). V Sloveniji kakih 24 tisoč prebivalcev Slovenije, starejših od 65 let, dobiva 10 ali več različnih skupin zdravil ali za 81 odstotkov več kot v letu 2004. To dokazuje, da hitro narašča predpisovanje več zdravil hkrati med starostniki v Sloveniji! Med njimi več kot dva tisoč oseb dobiva več kot 15 učinkovin hkrati. Kazalci, ki so jih pripravili na ZZS, kažejo, da je v Sloveniji imel splošni zdravnik v Sloveniji letu 2010 v povprečju 17 bolnikov, ki jim je predpisoval več kot 10 zdravilnih učinkovin hkrati, največ zdravnikov pa je imelo v povprečju po 9 prejemnikov z več kot 10 zdravili, le slaba petina zdravnikov (227 ali 18,8 odstotka) pa ni imelo nobenega takega pacienta.

Dokazano je tudi, da se klinično pomembna vplivanja med zdravili pojavijo pri 7 odstotkih bolnikov, če jemljejo od 6 do 10 zdravil, če pa jemljejo od 16 do 20 zdravil, se klinično pomembna vplivanja pojavijo pri 40 odstotkih bolnikov!

Priporočila in sklepi. Posvet je opozoril na pomen in vlogo odgovornega predpisovanja zdravil, na upoštevanje strokovnih in ekonomskih aspektov predpisovanja zdravil.

Zdravniki splošne, družinske medicine imajo vsakodnevno dostop do podatkov o kakovosti predpisovanja zdravil na internetni strani

ZZS in jih lahko redno uporabljajo za spremljanje strokovne in stroškovne učinkovitosti lastnega dela.

Da bi preprečili predpisovanje več zdravil hkrati in neželene učinke medsebojnega delovanja, imajo družinski zdravniki ob pisanju receptov na voljo možnost vpogleda v zapise o zgodovini predpisanih zdravil prek KZZ, zlasti pa za preverjanje podatkov, ali so bolnikom predpisali zdravila tudi drugi zdravniki v sistemu.

Strokovne smernice. Zdravniki imajo na voljo strokovne smernice za predpisovanje antibiotikov, pomirjeval in uspaval ter zdravil za lajšanje želodčnih težav. Pri predpisovanju antibiotikov je še posebej pomembno previdno odločanje o uporabi širokospektralnih antibiotikov. Če se zdravnik odloči, da bo zmanjšal predpisovanja pomirjeval in uspaval, mora že vnaprej določiti, kdaj in kako bo prenehal predpisovati posamezna zdravila. Pri predpisovanju zdravil za lajšanje želodčnih težav (zaviralcev protonske črpalke) pa je potrebno, da zdravnik pri vsakem bolniku, ki prejema zdravilo ali je kandidat za to, ugotovi, ali je predpis (odmerek, čas prejemanja) skladen s smernicami.

So vsa zdravila vedno res nujna? Pri predpisovanju zdravil morajo zdravniki splošne, družinske medicine izhajati iz ugotovitve, katera zdravila so za zdravljenje bolnikov res nujna, kar pomeni, da morajo pripraviti načrt zdravljenja za vsakega bolnika posebej, predvsem pa omejiti nekritično in neracionalno predpisovanje zdravil.

Ključ za učinkovitejše zdravljenje z zdravili je boljše sodelovanje med zdravniki in farmacevti tako na primarni kot na drugih ravneh zdravstvene dejavnosti. Za preprečevanje predpisovanja več zdravil je pri zdravljenju starejših oseb v socialnih zavodih še zlasti pomembno sodelovanje kliničnih farmacevtov (iz bolnišnic).

Za odgovornejše ravnanje z zdravili so nujne ustrezne informacije in komunikacije med izbranimi osebnimi in drugimi zdravniki. Sodelovanje in komunikacije med zdravniki so pogoj za kakovostno in varno predpisovanje in uporabo zdravil. V Sloveniji je načrt za izboljšanje komunikacij med zdravniki in različnimi vrstami in nivoji zdravstvene dejavnosti že nakazal projekt elektronske podpore (medicinske) kartoteke družinske medicine, ki pa bi ga bilo potrebno dokončati in izpeljati.

Obveščati in vzgajati bolnike! Za bolj odgovorno in pravilno rabo zdravil je treba še naprej obveščati in vzgajati bolnike, pri čemer je treba zlasti proučiti, kako preprečiti primere, ko zavarovanci zahtevajo, da jim zdravnik brez ustreznih medicinskih indikacij predpiše zdravila. MZ in ZZS bosta nadaljevala z organizacijo izobraževalnih posvetov o odgovornem predpisovanju zdravil predvsem v okoljih Slovenije, kjer zaznavamo pretirano predpisovanje zdravil.

Dunja Obersnel Kveder, dr. med.

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

Demenca ne nastaja zaradi staranja

V tem času, ko se nam prihodnost riše v temačnih obrisih, se še najhitreje zamotimo z mislijo na kaj drugega, lepega, sončnega, optimističnega. Tak primer je ugotovitev iz Kanade. Tudi v Severni Ameriki se sprašujejo, kakšna bo videti družba, ki se bo v prihodnjih desetletjih korenito spremenila. V njej bodo prevladovali starejši od petdeset let. To pomeni, da bo le malo mladih, ki bodo proizvajali vse to, kar bo potrebovalo kakih 12 do 15 milijard ljudi na svetu. Poleg tega vemo, da začne telo in tudi možgani propadati dokaj zgodaj. Sprva se to dogaja počasi, a po 50. letu, ko nevrologi vse pogosteje govorijo o presenilni demenci, je propadanje možganov tudi že opazno. Danes velja, da je dementen vsak četrti človek, ki je prekoračil 80 leto. Bolj ali manj. Bodo torej čez nekaj desetletij na svetu prevladovali dementni?

Reakcije mladih možganov so hitre in impulzivne. Oddelek montrealске univerze v Kanadi je v znanstveni študiji prišel do nenavadnih rezultatov. Raziskave možganov so se lotili tako, da so iskali razlike v delovanju možganov med ljudmi, starimi od 55 do 75 let, in hkrati beležili iste funkcije pri otrocih do 12. leta starosti. Ugotovili so, da so reakcije mladih možganov hitre in impulzivne, medtem ko so starejši počasnejši. Starejši možgani si vzamejo čas, odločajo se na podlagi izkušenj, s premislekom in šele potem odreagirajo. Profesor Ouri Monchi, ki je vodil raziskavo, trdi, da so možgani po 55. letu starosti manj občutljivi na kritiko, hkrati pa ohranjajo več samozaupanja, zato so odločitve starejših ljudi po pravilu boljše in jih pozneje ni treba popravljati.

Nasprotno, v času staranja le majhen upad spoznavnih zmožnosti. Drugo, prav tako spodbudno raziskavo na možganih pa so opravili v ZDA. Zanimivo je, da so merili aktivnost in zmožnost možganov pri več tisoč duhovnikih, nunah in samostanskih bratih, starejših od 75 let. Večina jih je še pred začetkom raziskave pristala na to, da lahko raziskovalci v primeru smrti uporabijo njihove možgane v znanstvene namene. Raziskava, ki jo je opravil ameriški nacionalni inštitut za staranje, je trajala polnih petnajst let. V tem času so dvakrat na leto merili upad kognitivnih sposobnosti možganov in razvoj demence ali alzheimerjeve bolezni. Rezultati so bili presenetljivi. Pri dveh tretjinah primerov se je v času staranja pokazal le majhen upad spoznavnih zmožnosti, le pri desetini preiskovancev pa je bil ta proces hiter. Prav pri tej skupini so opazili nevropatološke spremembe možganov. Seveda so raziskovalci poudarili, da ta dolga in temeljita raziskava ne more biti pomembna za splošno populacijo starajočih se Amerikancev, kajti posamezniki so bili zaradi poklica veliko bolj izobraženi od ameriškega povprečja, poleg tega pa so znotraj katoliškega reda živeli nestresno, umirjeno in varno življenje, kar tudi ni primerljivo z življenjskimi razmerami povprečnih Amerikancev.

Upad kognitivnih sposobnosti ne more biti pričakovana posledica staranja. Kljub temu pa je končno spoznanje raziskave razveseljivo za vse ljudi, ki se starajo: dokazuje namreč, da hiter upad kognitivnih sposobnosti ne more biti pričakovana posledica staranja.

Pa saj to tudi mi vemo, in to brez posebnih raziskav. Skoraj vsak pozna koga v zelo visoki starosti, ki kljub temu še vedno zahaja v knjižnico, bere knjige in časopise in aktivno sledi dogajanju v družbi. Ob pogoju seveda, da se ni zasedel pred televizijskim zaslonom, ki je verjetno glavni krivec za pandemični pojav demence pri starejših in tudi pri mlajših generacijah.

Zato: pojdite v naravo, nadihajte se zraka in zapojte, kajti petje je dokazano najboljši spodbujevalec prekrvavitve možganov.

Lada Zei

SAVA
HOTELS & RESORTS

Razvajanje za seniorje v Termah Ptuj

Ugodni popusti tudi za vaše vnuke!

Grand Hotel Primus****superior 198 € 4 noči (ned.-pet.)

Apartmaji, bungalovi, počitniške hišice 124 € do 23.12.2011

Paket vključuje: 4x polpenzion v Grand Hotelu Primus, 2x dnevno vstop v bazene in savne Termalnega Parka, za goste hotela še: neomejeno kopanje v hotelskih bazenih Vespasianus, kopalni plašč in brezplačni dostop do interneta v sobi **POSEBNE UGODNOSTI! GRATIS:** 1x kopel po izbiri (20 min) ali 1x limfna drenaža (presso) 40 minut za odstranjevanje strupov iz telesa in pospeševanje delovanja limfe, brez doplačila za enoposteljno sobo! Kopanje v Termalnem Parku: Celodnevna vstopnica za upokojence (pon.-pet.) SAMO 11€.

Doplačilo za: turistično takso(1,09 EUR) na osebo na dan.

Cena v EUR velja na osebo na noč v dvoposteljni sobi oziroma v economy sobi (Grand Hotel Primus) in vključuje DDV. Cena je veljavna pri minimalnem bivanju 4 noči in velja le ob predložitvi potrdila o statusu upokojenca. Ostali popusti so izključeni oziroma so po ceniku.

www.terme-ptuj.si, e: rezervacije@terme-ptuj.si,

T: 02 / 74 94 500

TERME
PTUJ

Kultura še drugače

Zveza društev upokojencev je primer aktivnega civilnega gibanja, ki sicer temelji na prostovoljnem delu upokojencev, vendar tudi znotraj prostovoljstva nastajajo stroški, za katere je potreben denar. Financiranje ZDUS je torej nenehna skrb tistih, ki ga vodijo. Glavni vir dohodkov so sredstva, ki jih ZDUS pridobiva iz odobrenih projektov, največkrat so to mednarodni projekti, ki jih potem v ZDUS uresničujejo upokojeni strokovnjaki. Eden takih projektov, ki ga je ZDUS pridobil pred nedavnim, se imenuje Mix@ges, nekoliko umetelno napisana beseda, ki pa ne pomeni nič drugega kot medgeneracijski projekt.

Mednarodni medgeneracijski projekt. Ne le medgeneracijski, ampak tudi mednarodni projekt, saj v njem enakovredno sodeluje pet partnerjev iz petih držav (Avstrije, Belgije, Nemčije, Slovenije in Velike Britanije). Koordinator in pobudnik projekta je Inštitut za izobraževanje in kulturo iz Remscheida (IBK Remscheid), administrativno vodenje je formalno prevzel za take reči najbolje usposobljen center za medgeneracijsko prakso in vseživljenjsko učenje, ki deluje pri Univerzi Strathclyde v Glasgovu, svoja bogata znanja s področja kulture in učenja bo dodal še avstrijski Kultur Kontakt z Dunaja, ki se postavlja z dvajsetletnimi izkušnjami in uspehi v vzhodnih in jugovzhodnih državah Evrope. Projektu se je pridružila tudi belgijska neprofitna organizacija Entr'Agés (medgeneracijska), ki si od leta 1990 v Bruslju prizadeva ustvariti pozitiven odnos med generacijami v boju proti vsem oblikam diskriminacije, povezanimi s starostjo. In končno smo v ta okvir vpeti tudi Slovenci in ZDUS, saj bomo sodelovali v projektu kot izvajalci, končni uporabniki metod in učnih pripomočkov, hkrati pa bomo pri nas čez dve leti pripravili tudi sklepno srečanje vseh partnerjev.

Visoki cilji projekta Mix@ges. Projekt Mix@ges si je zastavil visoke cilje: združil naj bi mlade (do 20 let) in starejše, upokojene ter jim omogočil pridobivanje sodobnih kulturnih znanj. Družbo lahko spremenimo samo prek kulture, ki pa je v zdajšnjem času največkrat povezana z novimi tehnologijami. Kultura niso le slikarstvo, zborovska glasba, ljudski plesi in odri ali igranje inštrumentov. V sodobnem času mladi govorijo o fotografiji z mobilnih telefonov, o videofilmih, obdelanih v računalnikih in podobnem. Prav s takimi novimi tehnologijami se bodo lahko seznanili tudi slovenski upokojenci. Generacijsko različni pari (vnuk in babica, študent in upokojeni glasbenik, srednješolka in njen dedek ...) se bodo pod umetniškim vodstvom v delavnicah naučili ustvariti kratek dokumentarni video, pripravili bodo tematsko razstavo fotografij iz svojega mesta in podobno. Za učenje in za delavnice bo vse leto časa, da bi se na koncu lahko izkazali s svojimi umetniškimi izdelki.

Ob vsem tem bo nastajal mednarodni učbenik, ki bo v pomoč naslednjim parom, hkrati bo na spletu videti, kaj se dogaja v posameznih državah partnericah projekta. Druženje, delavnice, pohodi v naravo, snemanje, fotografiranje in podobno naj bi spremljalo prijetno ozračje med sodelujočimi in s tem posledično odpravljalo stereotipe o neprijetnem staranju in o mladih, ki so pogosto po krivici deležni nestrpnih opazk starejših.

Namen je lep! Zdaj pa bo treba začeti delati! Ko vas bomo vabili k sodelovanju, upam, da se boste po DU brez zadržkov in strahu pred novostmi odzvali, da boste naše povabilo sprejeli vsaj kot izziv, da vaši člani še zmorejo, da so še življenjsko radovedni!

Lada Zei

K programu strokovnega sveta

Vnovič je treba določiti vlogo in naloge strokovnega sveta ZDUS, ki naj obravnava in sprejema strokovne ocene interdisciplinarnih vprašanj, ki jih ne morejo sprejemati ožje skupine, temveč zahtevajo strokovno presojo.

Čas je, da ne le ugotovljamo potrebe in probleme, temveč moramo nameniti pozornost vzrokom in posledicam, ki odločilno vplivajo na kakovost življenja starejših in vseh generacij.

Uporabnih, strokovnih raziskav ni, so le parcialne in še te so skrite po predalih državnih institucij. Na raziskave bi moral vplivati tudi ZDUS.

Nekaj vsebin, ki zaslužijo pozornost in aktivnost strokovnega sveta:

- **Nasilje nad starejšimi je akcija ZDUS, ki traja že 12 let.**

Kaj smo dosegli? S predavanji, pogovori, prispevki v medijih, s sodelovanjem na številnih posvetih, z organizacijo šestih posvetov v državnem svetu, z izdajanjem publikacij, smo na te probleme opozorili starejše ter strokovno in politično javnost. Dosegli smo, da je zakonodajalec priznal starejše v zakonu o preprečevanju nasilja v družini, protokola za delo NVO na tem področju pa še vedno ni.

K nasilju smo pridružili tudi diskriminacijo, ki zadeva starejše na več področjih.

Končno je tudi ta tematika po zaslugi posveta v DS uvrščena v vsebino strokovnih posvetov tako, da upošteva tudi problematiko starejših ljudi.

Pri diskriminaciji najbolj izstopa dostopnost starejših do dobrin in storitev; v seznam smo uvrstili 54 oblik diskriminiranja.

- **Zagovorništvo.** Pred dvema letoma smo zahtevali uvedbo zagovornika za starejše in druge ranljive skupine, zdaj se vendarle nekaj premika na MDDSZ, a kaj konkretno, še ne vemo. Nočemo več državnih institucij, temveč hočemo konkretno pomoč starejšim na lokalni ravni. Izkušnja je potrdila, da nacionalne institucije niso učinkovite.

Vprašanje sodi med aktualno temo na strokovnem posvetu; knjižica o zagovorništvu je že izšla pri ZDUS.

- **Pravice in odgovornosti starejših.** Nekaj je že objavljenega, toda do uporabnikov še ni prišlo. Društva o tem premalo seznanjajo članstvo.

Izšel je priročnik o pravicah pacientov, in to le v 600 izvodih pri ministrstvu za zdravje. Ali je moralno, da množica občanov ni seznanjena o tem?

Nujno je treba doseči sodelovanje z varuhi pacientovih pravic.

- **Staranje z invalidnostjo.** EU je pred šestimi leti izdala deklaracijo, pred dvema letoma pa akcijski program za invalide, v katerem je 13 ciljev posvečenih staranju z invalidnostjo in 23 nalog za pravicam oseb brez statusa invalidnosti. Akcijo vodi MDDSZ, direktorat za invalide, ki je 23 vladnih institucij zaprosil za odgovor, kaj je bilo storjenega za to populacijo. Nihče ni odgovoril, razen ministrstvo za kulturo, da imajo starejši pravico obiskovati kulturne prireditve. Invalidska organizacija SIOS ni odgovorila, čeprav FIHO upošteva te osebe pri financiranju invalidskih organizacij, vendar ni znano zakaj in kako uporabljajo ta sredstva (te podatke ima Franc Dolenc, delegat ZDUS v FIHO). Teh bolnikov je v SLO 230 tisoč.

- **Pomoč na domu** je v Sloveniji najslabše razvita med državami EU in tudi ZDUS je doslej premalo storila na tem področju.

Če ZDUS zagovarja stališče, naj starejši ostanejo čim dalj doma, je potrebno določiti pogoje za bivanje v družinski oskrbi. Treba je določiti delo družinskega oskrbovalca, arhitektonske in druge pogoje ter pripomočke za bivanje oseb z gibalnimi in invalidskimi potrebami. Družina v zdajšnjih razmerah ne more nuditi učinkovite pomoči zlasti huje bolnim. Zato je največ delež nasilja nad temi osebami prav v družinskem okolju.

Ukrepati je treba takoj, kadrov je zadosti, potreb prav tako; kdo pa bo plačal, naj se dogovorijo država, občine in svojci.

Domska oskrba zahteva prenovo. ZDUS ima gradivo z zadnjega posveta MDDSZ o novem konceptu, ki naj ga uvrsti v program tudi strokovni svet ZDUS.

- **Informatika in sodobna tehnologija.** Vse je na internetu sicer zveni lepo, toda kdo ga lahko uporablja. Starejši posegajo po internetu po svojih materialnih in psihičnih možnostih. Toda kdo je odgovoren, da četrtnina starejših, slepih, gluhonemih, revnih ali kako drugače oviranih ne more dostopa do medmrežja? Ali ne bi ohranili še nekaj klasičnih oblik informiranja?

Menim, da bi se moral ZDUS bolj prizadevno in konkretno zavzeti za rešitev teh vprašanj.

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

Angelca Žiberna

Zanimivo, novo, preberite

Desetletnica zavoda Vzajemnost

Zavod Vzajemnost sta leta 2001 ustanovila Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in Zveza društev upokojencev Slovenije kot najboljšo možnost za nadaljnje nemoteno izdajanje revije, ki letos praznuje že 37 let izhajanja.

Zavod Vzajemnost je vseh 10 let uspešno posloval. Presežke je vlagal v povečevanje obsega in v kakovostne izboljšave revije

Vzajemnost, v brezplačne priloge k reviji in za dodatne ugodnosti naročnikom. Zato se je vsa leta tudi širil krog bralcev, kar je bil tudi namen ustanovitve zavoda. Na skromni slovesnosti, ki so se je udeležili

predstavniki ZPIZ in ZDUS, člani organov zavoda, poslovni partnerji in sodelavci, so zbrani obudili spomine na zanimiva, a tudi težka obdobja v dolgi zgodovini revije Vzajemnost. Zato sta bila ob uspešnem poslovanju v teh kriznih časih še toliko večja zadovoljstvo in dobra volja.

info.zdus

60 let DU Ajdovščina

Društvo je bilo ustanovljeno že junija leta 1950. Na ustanovnem zboru, ki je zasedal v dvorani ajdovskega kina, se je takrat zbralo 115 članov. Društvo je v šestih desetletjih svojega delovanja večkrat zamenjalo prostore, leta 1978 pa se je vselilo v stavbo na Cesti IX. korpusa 1, kjer je še zdaj. Število članov je hitro naraščalo in DU Ajdovščina zdaj združuje 1.528 članov. Od jeseni leta 2004 ga vodi Metka Marušič.

DU skrbi predvsem za člane in jih povezuje. Kako bogato je lahko življenje upokojencev, je pokazalo tudi praznovanje šestdesete obletnice, ko je društvo pripravilo razstavo slik, fotografij, čipk, izdelkov iz lesa, kamna, papirja in tekstila.

Društvo namenja veliko pozornosti prostovoljstvu. Prostovoljci

obiskujejo starejše po domovih, zgledno pa je tudi medgeneracijsko sodelovanje z OŠ Šturje. Učenci poučujejo starejše računalništva, ti pa njih učijo ročnih spretnosti. V DU med drugim delujejo ženski pevski zbor Večernica, igralsko-pevska skupina Zarja, aktivni pa so še športniki, zlasti pa balinarji, strelci in igralci pikada.

Praznovanja častitljive obletnice DU so se ob številnih članih društva udeležili ajdovski župan Marjan Poljšak, predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak, predsednik pokrajinskega združenja DU Alojz Vitežnik in predsednik območnega odbora DeSUS Drago Vidrih.

Besedilo in fotografija: Nevenka in Angel Vidmar

Kako bomo glasovali upokojenci?

Društva upokojencev smo pomemben del civilne družbe in opravljamo važno poslanstvo za vse upokojence. Vendar se vsa zakonodaja, ki je pomembna za starejšo generacijo sprejema v parlamentu, zato je prav, da se v parlamentu sliši tudi naš glas!

Program, za katerega se zavzemamo upokojenci:

- zagotavljanje realne vrednosti pokojnin
- ohranitev javnega zdravstva in šolstva
- za učinkovito in racionalno državno upravo
- solidarnost med generacijami
- za pospešeno gradnjo domov za starejše občane in nego na domu
- za protitajkunsko zakonodajo, pravno in socialno državo
- za večjo vlogo civilne družbe
- za večjo zastopanost upokojencev v državnem zboru
- za reševanje ekoloških težav in ohranitev čistega okolja in
- za ustanavljanje medgeneracijskih centrov.

Upokojenci smo več kot tretjina volilnega telesa, v državnem zboru pa je le redko slišati naš glas. Seniorji v političnih strankah le redko pridejo do besede.

Kandidati za poslance v DeSUS so se zavezali, da se bodo pred vsakim glasovanjem o predlogih zakonov, ki so pomembni za starejšo generacijo, posvetovali s predstavniki ZDUS.

Se bodo tudi kandidati drugih strank?

Jože Jazbec

Vzajemna samopomoč

Upravni odbor ZDUS je na seji dne 28. junija 2011 sprejel sklep, da bo prispevek za vzajemno samopomoč v letu 2012 10 evrov (9,70 evrov nakažete ZDUS, 0,30 evra pa obdržite).

Povišanje izplačila posmrtnine pa je predvideno v letu 2013, vendar o višini povišanja še niso sklepali.

Sklepi sej ZDUS

Sklepi 3. seje UO ZDUS

Datum seje: 13. september 2011.

Prisotni: Slavica Golob, Olga Košir in dr. Mateja Kožuh Novak ter Anton Donko, Janez Gologranc, Emil Hedžet, Franc Hojnik, Jože Jazbec, Mirko Lebarič, Franc Lobnik, Mirko Miklavčič, Marjan Pavlič, Marjan Sedmak, Karl Drago Seme, Janez Sušnik in Alojz Vitežnik.

Odsotnost so opravičili: Cecilija Lumbar ter Tomaž Banovec in Janez Malovrh.

Drugi prisotni: Zdenka Ferfila, Alenka Magjar, Alenka Ogrin (namesto Tomaža Banovca), Karolina Vida Rozman, Rožca Šonc in Anka Tominšek ter Miha Majerle, Emil Milan Pintar in Matjaž Vizjak.

1. Obravnava in sprejem zapisnikov 1. in 2. seje UO ZDUS.

Sklepi:

- Člani UO so sklenili, da se število članov komisij spremeni, in sicer komisija ZDUS za šport in rekreacijo z 9 na 13 članov, komisija za kulturo z 9 na 13, za komisija za bivalni standard z 9 na 13, komisija za informatiko s 5 na 7 in komisija za tehnično kulturo s 5 na 7 članov. Sklep je bil sprejet z večino navzočih članov (dva sta se glasovanja vzdržala).
- Vse pokrajine pošljejo predloge in izjave predlaganih kandidatov za članstvo v komisijah na ZDUS (Milanu Zabavniku) najpozneje do 1. oktobra 2011. Sklep je bil sprejet z večino glasov.
- Zapisnik je bil soglasno potrjen.

2. Zaključek projekta Vzajemna.

Sklep: ZDUS bo v dobro članov, ki so tudi člani Vzajemne, spremljal dogajanja in po potrebi vnovič ustrezno ukrepal (en član se je glasovanja vzdržal).

3. Predstavitev aktivnosti pri projektu Mreža.

Podpredsednik Anton Donko je poročal o načrtovanem srečanju koordinatorjev, 23. septembra 2011 v Izoli, o načrtovanem izobraževanju izobraževalcev – inštruktorjev in o tečajih za tajnice in računovodje v DU.

4. Predstavitev projekta pridobivanje članstva.

Predsednica dr. Mateja Kožuh Novak je predstavila predloge dejavnosti na ravni zveze, PZDU in DU. Podrobneje naj bi o dejavnostih razpravljali na oktobrski seji. UO.

5. Državno zberske volitve.

Sklepa:

- UO ZDUS podpira predloge za spremembo volilne zakonodaje.
- UO soglaša z oblikovanjem delovne skupine v sestavi dr. Mateja Kožuh Novak ter J. Jazbec, M. Sedmak, D. Seme in A. Vitežnik, ki bo poročala UO ZDUS o dogajanjih.

6. Članarina ZDUS.

Zdenka Ferfila je ugotovila, da je bilo 31. avgusta 2011 še 38,21 odstotka neplačanih članarin in predlagala UO, naj potrdi, da je treba članarino poravnati do 30. oktobra 2011.

Sklep: UO ZDUS soglaša, da je treba poravnati članarino do 30. oktobra 2011.

7. Poročilo blagajne Vzajemna.

Sklep: Na prihodnji seji zbor članov bo treba vnovič določiti višino članarine in višino izplačil posmrtnine.

8. Uveljavitev zakona o prostovoljstvu.

Sklep: ZDUS bo DU vnovič posredoval pravilnik, vzorec prostovoljskega dogovora in evidence o prostovoljcu.

9. Predstavitev projekta Helps.

Alenka Ogrin je člane UO seznanila s potekom evropskega triletnega projekta Helps, ki pomeni nadaljevanje projekta Aobis. Ker je projekt zanimiv za vse starejše, so člani UO prosili, da jim ZDUS po e-pošti posreduje predstavitev projekta.

10. Predstavitev projekta Saapho.

Alenka Magjar je predstavila pilotski evropski projekt Saapho o varnem aktivnem staranju. Projekt podpira čim daljše bivanje starejših v domačem okolju. Podrobnejša informacija o projektu je že na spletni strani ZDUS.

11. Potrditev sklepa o mesečni nagradi predsednici in podpredsednikom ZDUS.

Sklepa:

- Predsednici ZDUS se plačuje mesečna nagrada v neto znesku 504 evrov in stroške prihoda na sedež ZDUS v višini kilometrine v ZDUS.
- Podpredsednikom ZDUS se plačuje mesečna nagrada v neto višini 400 evrov in stroške prihoda na sedež ZDUS v protivednosti mesečne avtobusne vozovnice (A. Donko) ali v višini kilometrine v ZDUS.

12. Oblikovanje sklepa o subvencioniranju letovanj.

Sklep: Do subvencij za letovanja v hotelu Delfin so upravičena DU, ki v času sezone ustvarijo 150 nočitev in v času zunaj sezone 100 nočitev. Za pridobitev subvencije je treba k seznamu članov, ki so letovali v terminih letovanja, predložiti ZDUS še kopijo računa (ponavadi je to račun za prevoz).

13. Razno.

Člane UO so nosilci posameznih nalog obvestili o projektih ZDUS Diners kartica, računalniškem opremljanju, širitvi projekta Starejši za starejše, razdelitvi sredstev za športno rekreacijske igre po PZDU in Festivalu za 3. življenjsko obdobje. O poročilih UO ni sklepal.

Sklepi 4. seje UO ZDUS

Datum seje: 18. oktober 2011.

Prisotni: Slavica Golob, Olga Košir in dr. Mateja Kožuh Novak ter Anton Donko, Janez Gologranc, Franc Hojnik, Jože Jazbec, Mirko Lebarič, Franc Lobnik, Janez Malovrh, Mirko Miklavčič, Marjan Pavlič, Janez Sušnik in Alojz Vitežnik.

Odsotnost so opravičili: Emil Hedžet, Marjan Sedmak (pooblastil Cecilijo Lumbar) in Karl Drago Seme.

Drugi prisotni: Zdenka Ferfila, Karolina Vida Rozman ter Matjaž Vizjak.

1. Obravnava in sprejem zapisnikov 3. seje UO ZDUS.

Sklep: Zapisnik je soglasno potrjen.

2. Potrditev komisij in strokovnega sveta ZDUS.

Sklepa:

Na podlagi 13. alineje 28. člena statuta ZDUS in 27. člena pravilnika o volitvah v ZDUS je upravni odbor 18. oktobra 2011 na 4. seji izvolil 13 komisij in strokovni svet ZDUS v naslednji sestavi:

Komisija ZDUS za bivanjski standard: Meta Benčič - gorenjska, Marija Šiftar - osrednjeslovenska, Edmund Pogorevc - zgornjepodravsko, Emil Pepelnjak - celjska, Zoran A. Matjac - severnoprimska, Milka Eržek - dolenska, Ljudmila Drnovšek - zasavska, Franc Klemenčič - pomurska, Marija Dietinger - spodnjepodravsko, Neža Janja Berne - južnoprimska, Alojz Janežič - koroška, Cvetka Kožar - posavska in Darinka Barle - šaleška PZDU.

Komisija ZDUS za duševno zdravje: Darja Pangrc - gorenjska, Stanka Radojšič in Miljanka Simšič - osrednjeslovenska, Ana Cajnko - dolenska in Lucija Kaučević, spodnjepodravsko PZDU

Komisija ZDUS za gospodarstvo: Franci Šmajdn - gorenjska, Ida Jezernik - osrednjeslovenska, Valter Drozg - zgornjepodravsko in Franc Trampuž - severnoprimska PZDU.

Komisija ZDUS za informatiko: Alenka Magjar in Franc Renko - gorenjska, Jože Gašperšič - osrednjeslovenska, Vida Topolovec - zgornjepodravsko, Srečko Kolar - celjska in Janez Malovrh - zasavska PZDU.

Komisija ZDUS za izobraževanje in publiciteto: Metoda B. Finžgar - gorenjska, Lada Zei - osrednjeslovenska, Stanko Bohinec - zgornjepodravsko, Mimica Kidrič - celjska, Jože Jazbec - dolenska, Bojan Rajk - pomurska PZDU in Vida Bogataj - aktivni v klubih.

Komisija ZDUS za kulturo: Mirko Rabič - gorenjska, Marija Orešnik - osrednjeslovenska, Erika Jovanovski - zgornjepodravsko, Stane Podsedenešek - celjska, Klara Štrancar - severnoprimska, Anton Kotar - dolenska, Iva Slabe - zasavska, Milena Studničič - pomurska, Marija Zamuda - spodnjepodravsko, Karol Pavlin - južnoprimska, Jožica Ovnich - koroška, Ivan Mirt - posavska PZDU ter Dejan Čegovnik - aktivni v klubih.

Komisija ZDUS za mednarodne odnose: Jožica Puhar - gorenjska, Marjan Šiftar - osrednjeslovenska, Vlasta Drozg - zgornjepodravsko, Aleksander Marič - pomurska in Franc Tamše - šaleška PZDU.

Komisija za pokojninsko politiko: Janez Šolar - gorenjska, Anka Tominešek - osrednjeslovenska, Peter Kropec - zgornjepodravsko, Franjo Krsnik - zasavska, Martin Glavač - pomurska, Franc Horvat - spodnjepodravsko in Stane Markovič - južnoprimska PZDU.

Komisija ZDUS za socialna vprašanja: Marjana Brlec - gorenjska, Zvonka Milojevič in Marija Miladinovič - osrednjeslovenska, Ivanka Tofant - celjska, Aldo Ternovec - severnoprimska in Rožca Šonc - dolenska PZDU.

Komisija ZDUS za šport: Marjan Mihelčič - gorenjska, Janez Matoh - osrednjeslovenska, Benjamin Brecej - zgornjepodravsko, Dani Vovk - celjska, Boris Šuligoj - severnoprimska, Mihael Majerte - dolenska, Dušan Jovanovič - zasavska, Erika Hertl - pomurska, Zlatko Rajh - spodnjepodravsko, Edo Progar - južnoprimska, Anton Krevh - koroška, Franc Ernestl - posavska in Anton Barle - šaleška PZDU.

Komisija ZDUS za tehnično kulturo: Slavica Jelenc - gorenjska, Andrej Jus - osrednjeslovenska, Franc Slavinec - zgornjepodravsko, Robert Štern - celjska, Jožef Bitežnik - severnoprimska, Ivan Polanec - zasavska in Alojz Gobec - koroška PZDU.

Komisija ZDUS za turizem: Cveta Škopelja in Zdravko Malnar - gorenjska, Božena Kos - osrednjeslovenska, Stane Podsedenešek - celjska, Metka Marušič - severnoprimska, Joži Štrempfelj - dolenska,

Jože Golob - pomurska, Ivan Obrar - spodnjepodravsko, Alojz Pečan in Anton Juriševič - južnoprimska, Karel Krauser - koroška, Jožica Sušnin - posavska in Darinka Barle - šaleška PZDU.

Komisija ZDUS za zdravstveno varstvo: dr. Aleksander Doplihar - gorenjska, Nevenka Lekše, Malči Žitnik, dr. Martin Toth in dr. Dunja Obersnel Kveder - osrednjeslovenska, dr. Magda Žezlina - zgornjepodravsko, dr. Franc Bohar - pomurska in Silva Gorjup - spodnjepodravsko PZDU.

Strokovni sveti ZDUS: Frančiška Četkovič - zdravstvo, Angelca Žiberna in Aldo Ternovec - sociala, Boris Bregant - gospodarstvo, Jožica Puhar - mednarodno sodelovanje, Andrej Gerenčer - odnosi z mediji, Ema Tibaut - kultura, Valter Drozg - politika, Tomaž Banovec - bivalna kultura, Ana Bilbija - zakonodaja, Irena Levičnik - izobraževanje, Jože Gašperšič - informatika in Samo Zupančič - znanost.

Op.: Vsak član strokovnega sveta ima točno določene naloge in področje, ki ga spremlja ter po svojih izkušnjah in sposobnostih svetuje predsednici ZDUS.

- Predsednica ZDUS lahko po lastni presoji ali na predlog povabi k sodelovanju v komisijah strokovnjake s področja delovanja teh komisij. Ti strokovnjaki lahko s svojim mnenji, predlogi in stališči sodelujejo na sejah, ne morejo pa odločati in glasovati.

3. Informacija ob zaključku 11. Festivala za 3. življenjsko obdobje

Podpredsednik ZDUS A. Donko je pripravil informacijo o zaključku 11. Festivala za 3. življenjsko obdobje. Ker na MDDSZ v oktobru že potekajo dejavnosti, povezane s festivalom v letu 2012, D. Dominkuš že vabi na sestanek.

Sklep: UO ZDUS imenuje pogajalsko skupino v sestavi A. Donko, J. Jazbec in J. Sušnik.

4. Letno srečanje upokoencev 2012.

Sklep: Letna srečanja upokoencev bodo vsako drugo dve leti. Torej v letu 2012 ne bo letnega srečanja upokoencev.

5. Projekt pridobivanja članstva.

Sklep: Predsednica ZDUS je še enkrat prosila člane UO ZDUS, da pregledajo gradivo o projektu pridobivanja članstva in do novembrske seje sporočijo tajništvu ZDUS imena ljudi, ki so pripravljeni sodelovati pri njegovi izvedbi

6. Razno

Sklepi

- V tej točki dnevnega reda se je UO ZDUS seznanil z udeležbo predsednice ZDUS na generalni skupščini EURAGA 25. in 26. oktobra 2011 v Pragi.

- V nadaljevanju so člane UO seznanili z dejstvom, da prihodnje leto 45 društev praznuje 60. obletnice in 4 društva pa 50. obletnice delovanja. Ker je težko zagotoviti prisotnost predsednice na vseh slovesnostih, bodo priznanja podeljena na zborih članov in na pokrajinskih srečanjih. DU, ki praznujejo, bo ZDUS poslal čestitke.

- UO ZDUS se je seznanil s prošnjo DU Javornik, da vnovič in izjemoma sprejme v članstvo Vzajemne samopomoči 5 članic, ker VS ZDUS članarine ni prejela pravočasno.

- O izobraževanjih, ki jih pripravlja ZDUS, je bilo dogovorjeno, da se prijave zbirajo na PZDU.

- Spričo bližnjih volitev je predsednica ZDUS predlagala, da člani ekspertnih skupin po pokrajinah seznanijo poslance in kandidate poslancev s stališči ZDUS.

Moje življenje je kot film.

Polepšajo mi ga tudi **nakupi na obroke**.
brez dodatne dokumentacije, le s podpisom.